

господарювання, які отримують комунальні послуги, будуть платити за них, то комунальні підприємства не будуть збитковими, а навпаки будуть прибутковими, що дозволить їм виконувати свої обов'язки в повній мірі, а частка доходів відповідних бюджетів місцевого самоврядування збільшиться від прибутку таких підприємств, а також, відповідно, це дозволить зменшити обсяг видатків з бюджетів місцевого самоврядування на фінансування даних суб'єктів господарювання;

3) повної компенсації комунальним підприємствам витрат за надані ними пільги, гарантовані державою, певним громадянам;

4) впорядкування наданих пільг з оплати послуг та джерел їх фінансування;

5) впровадження ресурсозберігаючих технологій з метою здешевлення вартості житлово-комунальних послуг та відповідного зниження тарифів;

6) сприяння залученню інвестицій для розвитку організацій з обслуговування і ремонту об'єктів житлово-комунального господарства;

7) запровадження диференційованої плати за утримання житла та надання послуг з урахуванням інженерного обладнання будинків;

8) розвитку лізингу у сфері житлово-комунального господарства;

9) здійснення органами місцевого самоврядування ефективного контролю за діяльністю таких підприємств, установ та організацій та використання ними коштів з відповідних бюджетів.

БЕСПАЛОВА А. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права

ПОДАТКОВІ СУДИ США ТА КАНАДИ

Вивчаючи досвід податкового адміністрування зарубіжних країн, зокрема США та Канади, неможливо оминати увагою таку інституцію, як податковий суд.

Так, Податковим судом США розглядається більшість податкових спорів відповідно до ст.ст. 6214, 6215 Кодексу внутрішніх доходів (IRC), Правил та процедур розгляду в Податковому суді (Rules of Practice and Procedure. United States Tax Court. — [Electronic resource]. — Code of access:). Податковий суд США являє собою єдину судову інстанцію, де платники податків можуть оскаржувати свою заборгованість за податковими платежами без попередньої оплати і подальших позовів про відшкодування. Свою діяльність Податковий

суд США розпочав з 1924 р. як Податкова апеляційна колегія — незалежне агентство виконавчої гілки влади, яка у 1942 р. перейменована у Податковий суд США (U. S. Tax Court), проте ця зміна назви (і одночасне перетворення його «членів» на «суддів» не супроводжувалася змінами у його статусі). У 1964 р. установі було надано статусу апеляційного суду згідно зі ст. I Конституції США. Тоді ж він дістав свою теперішню назву. Податковий Суд США складається з 19 суддів, які призначаються Президентом на п'ятнадцятирічний термін виключно на підставі здатності виконувати посадові обов'язки з подальшим затвердженням Сенатом. За традицією, кожний суддя являє собою окреме відділення. Окрім 19 постійних суддів, до складу суду входять кілька спеціальних процесуальних суддів, яких призначає головуючий суддя. Спеціальні процесуальні судді можуть ухвалювати судові рішення щодо справ, де йдеться про деклараторні рішення (рішення за встановленням позовом), у справах з незначними сумами та в інших справах, де суми несплати чи переплати перевищують 10 000 доларів, а також інші справи, за якими спеціальні процесуальні судді готують констатуючу частину рішення і власне рішення та подають це на розгляд постійного судді, який погоджується або відхиляє такі рішення. Основне місце розташування суду — Вашингтон, округ Колумбія, проте судді їздять по країні, проводячи виїзні засідання суду майже в 60 містах. Основна функція Податкового суду — перегляд визначеної суми заборгованості за податковими зобов'язаннями, встановленої Податковим управлінням. Її можна виконати тільки якщо: 1) заборгованість безпосередньо встановлена Податковим управлінням; 2) платник податків заздалегідь повідомлено про це; 3) платник податків протягом встановленого терміну подає до Податкового суду позовну заяву про перегляд визначеного розміру заборгованості за податковим зобов'язанням. Таким чином, Податковий суд має судові, а не законодавчі чи адміністративні повноваження. Метою його створення Конгресом було тлумачення застосування законів про внутрішні державні прибутки в разі виникнення суперечок між платниками податків та урядом. (Шишкін В. І. Податковий суд США / Віктор Іванович Шишкін // Право України. — 1995. — №.2 —С. 19—20). Одночасно з цим, варто акцентувати увагу на тому, що будь-який податковий спір може бути розглянуто в судовому порядку тільки після проходження сторонами обов'язкової процедури досудового врегулювання спору (Белоусов, А. В. Процедуры разрешения налоговых споров по законодательству США: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.14/ Белоусов Андрей Владимирович. — М., 2008. — с.71—73), тобто адміністративна процедура розгляду спору є обов'язковою, на відміну від практики, яка склалася в Україні, та передбачає вибіркове вирішення податкових

спорів, або шляхом адміністративного оскарження, або — судового, при цьому жодна процедура не виключає одна одну.

Податковий суд Канади створений у 1983 р. та покликаний здійснювати незалежний перегляд рішень Агенства з мит та зборів Канади. Податковий суд Канади має регіональні відділення в містах Торонто, Ванкувер та Монреаль та власні представництва в більш ніж 80 населених пунктах країни. Основним завданням Податкового суду Канади є розв'язання спорів між особою та корпорацією, з одного боку, та Урядом Канади, з іншого, з питань, віднесених до його відання. В Канаді також платник податків не вправі звертатися до Податкового суду до розгляду скарги в адміністративному порядку (Кучеров И. И. Налоговое администрирование и борьба с уклонением от уплаты налогов в канаде / «Налоговый вестник». — 2002, № 12. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.lawmix.ru/bux/127426/>). Суд має виняткову юрисдикцію з розгляду і вирішенню звернень до суду з питань, що виникають з Закону про збір за безпеку повітряних мандрівників (the Air Travellers Security Charge Act), Канадський пенсійний план (the Canada Pension Plan), Закон про експорт та імпорт культурної власності (the Cultural Property Export and Import Act), частини V.1 Закону про мито (Part V.1 of the Customs Act), Закону про страхування зайнятості (the Employment Insurance Act), Закону про акцизи (the Excise Act), 2001, частини IX Закону про акцизний податок (Part IX of the Excise Tax Act), Закон про прибутковий податок (the Income Tax Act), Закон про безпеку старості (the Old Age Security Act), Закон про податок з доходу від нафти і газу (the Petroleum and Gas Revenue Tax Act), Закон про збір з експорту продукції з хвойної деревини та пиломатеріалів (the Softwood Lumber Products Export Charge Act), 2006 року, у випадках, передбачених зазначеними законами (Tax Court of Canada Act (R. S. C., 1985, c. T-2). — [Electronic resource] — Code of access: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/T-2/FullText.html>). Рішення Податкового суду Канади можуть бути оскаржені у Федеральному апеляційному суді Канади (Политический атлас. — Электронный ресурс — Режим доступа: <http://www.pe-a.ru/ca/courts>).

Така спільна характеристика податкових судів як обов'язковість проходження досудової процедури оскарження рішення податкового органу має певні протиріччя. З одного боку, такий підхід покликаний зменшити навантаження на податкові суди й тим самим зменшити можливість зловживання правом з боку платників податків. Однак, з іншого боку, обов'язковість адміністративного оскарження рішення фіскального органу перед процедурою судового оскарження суперечить статті 55 Конституції України, частина 2 якої передбачає, що кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності

органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Також, вважаємо, що така система в Україні створювала б додаткові перешкоди на шляху платника податку до захисту своїх законних прав, наприклад, у вигляді втрати часу.

СИДОРУК Р. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри адміністративного та фінансового права, аспірант

ДО ПИТАННЯ ПРО ОБ'ЄКТ ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

Податкові правовідносини як і будь-які правовідносини мають свою структуру, яка складається із взаємопов'язаних елементів: суб'єкта, об'єкта та змісту. Відсутність хоча б одного із цих елементів свідчить про неможливість виникнення самих правовідносин. Так, в теорії права досліджувалися безоб'єктні правовідносини, проте дані позиції не знайшли підтримки у більшості науковців. Тому виключення об'єкта правовідносин призведе до зникнення правовідносин. В теорії податкового права відсутня єдина точка зору щодо визначення об'єкта податкових правовідносин, тому виникає необхідність в комплексному аналізі та формуванні цілісного підходу щодо даного питання.

Необхідно зазначити, що податкові правовідносини, будучи суспільними відносинами, врегульованими нормами права, безпосередньо чинять вплив на об'єкт правовідносин через фактичний зміст правовідносин, тобто через поведінку учасників. Тому в юридичній науці виникла розбіжність чи відносити до об'єктів правовідносин не лише матеріальні об'єкти, а ще й поведінку учасників правовідносин. Так, в теорії права існують дві основні теорії об'єкта правовідносин: моністична та плюралістична (Толстой Ю. К. К теории правоотношения. — Ленинград: Изд-во Ленингр. ун-та, 1959, с. 67). Прихильники плюралістичної теорії визнають множинність об'єктів правовідносин. Представники іншої теорії об'єктом правовідносин вважають поведінку зобов'язаної особи. З приводу цього слушною є точка зору С. С. Алексєєва, який, здійснюючи поділ правовідносин на правовідносини активного та пасивного типу, зазначив, що суттєвою особливістю об'єктів у правовідносинах активного типу є те, що вони завжди виступають у вигляді результату дій зобов'язаної особи (Алексєєв С. С. Проблемы теории права: курс лекций: в 2 т. — Свердловск, 1972. — Т. 1. Основные вопросы общей теории социалистического права. — с. 158).